

Memorandum Jeugd

2018-2024

In dit memorandum wil de Jeugdraad de stem van de jeugd laten weerklinken en dit vóór de opmaak van toekomstige beleidsplannen voor de periode 2018-2024. Kinderen en jongeren vormen de basis van de maatschappij, maar zijn qua mondigheid niet altijd evenredig weerspiegeld, dus zien wij het essentieel om aan te stippen wat leeft in het jeugdige Groot Sint-Niklaas.

In de huidige beleidsperiode borduurde men duidelijk verder op de beleidsperiode 2006-2012 op vlak van het verkleinen van de achterstand in het jeugdbeleid, de eerdere inspanningen bestendigend. Hiervoor wil de jeugdraad alleszins haar dankbaarheid uitdrukken. We zagen zeker een aantal van onze prioritaire aanvulling op dat beleidsplan uit het memorandum 2012-2018 vervuld: zoals een verbetering in een eerlijkere weerspiegeling van de jeugd in de stadsuitgaven; participatie van de jeugd in tal van totaalprojecten, ook in deze die niet altijd direct op jongeren gericht zijn (bv. herinrichting van de site Witte Molen, maar evengoed ruimtelijke ordening in dorpskern Sinaai, om enkele voorbeelden te noemen); nadruk op groene speelruimte in verschillende wijken en vooruitgang in de creatie van speelbossen; een geslaagde inhaalbeweging rond jeugdinfrastructuur in het jeugdbeleidsplan (met effectieve bouw van OC Troelant en meer bouwplannen); ... Zelfs een heet hangijzer als mobiliteit en verkeersveiligheid kreeg extra aandacht met het uittekenen van een nieuw stadsmodel met aandacht voor de zwakke weggebruiker (langetermijnplanning, maar reeds invoering van bv. fietsstraten) en actieve respons van de betrokken schepen op ons eigen advies rond dit thema. Slechts een aantal van onze toenmalige topprioriteiten uit voorgaand memorandum zagen we nog onvoldoende uitgewerkt: een beleid rond jeugdtoerisme dat Sint-Niklaas als jongerenstad promoot en een actieve rol voor de jeugdraad die mee stuurt in participatieprojecten in plaats van achteraf bij te sturen.

Al deze inspanningen waren niet enkel broodnodig om het jeugdbeleid een correct aandeel te geven in het totale beleid van de stad, dit geeft ook aan dat de stad gelooft in al zijn inwoners, ook in het aandeel dat zelf nog niet stemgerechtigd is.

Ook buiten de stadsgrenzen vielen de inspanningen rond jeugdbeleid in de smaak, wat het label 'kindvriendelijke stad' opleverde in 2014. We zijn als jeugdraad bijzonder trots op deze onderscheiding, maar ook op het feit dat nadien de inspanningen onveranderd zijn doorgezet om steeds verder te blijven evolueren en men niet slabakte na het behalen van deze titel.

Het gaat goed in Groot Sint-Niklaas wat betreft de jeugd, maar dit betekent niet dat we op onze lauweren kunnen rusten. Daarom komen we met onderstaande aanvullingen die voor ons het jeugdbeleid kwalitatief verder kunnen uitbouwen en het algemene welbevinden van de jeugd kan verhogen in onze stad. Kinderen en jongeren vormen een integraal onderdeel van onze maatschappij en komen dan ook in aanraking met alle beslissingsdomeinen. De stem van de jeugd zou sterker moeten kunnen klinken, dan alleen bij topics die specifiek voor hen worden voorzien. Hiertoe hebben we als jeugdraad ook in dit memorandum voor een integrale aanpak gekozen en leveren graag een relevante bijdrage op de verschillende beleidsdomeinen.

NOTA: harde cijfers die in dit rapport werden weergegeven, zijn overgenomen uit de Stadsmonitor 2017. Het gaat dan in meeste gevallen daadwerkelijk om de cijfers uit 2017, tenzij expliciet anders weergegeven.

Prioriteiten

Ik droom van een leuke en gezellige plek om in te wonen, waar kinderen en jongeren net zo veel te zeggen hebben als volwassenen. We fietsen en wandelen veilig doorheen een groene stad en komen samen op een van de vele speel- en hangplekjes of in het bos. We gaan nadien op onderzoek in het museum en pikken we nog een concertje mee. Rap nog een pintje drinken en dan veilig met de fiets of de bus weer naar huis. Ik ben eigenlijk wel trots om te mogen leven in Sint-Niklaas! - Lucas (16 jaar)

Een droom is maar een droom als deze niet verwezenlijkt wordt. Hiertoe kunnen we volgende prioriteiten naar voor schuiven:

- ❖ Een **maximale betrokkenheid** van de jeugd bij elk project dat direct of zijdelings de jeugd aanbelangt. De jeugd en jeugdraad willen inbreng hebben of advies kunnen geven vanaf de opmaak van de plannen: mee sturen in plaats van achteraf bijsturen.
- ❖ Een **verkeersveiligheids- en mobiliteitsbeleid** dat zich toespitst op voetgangers, fietsers en openbaar vervoer. Ook de aantrekkelijkheid van verplaatsen met een fiets kan omhoog: voldoende fietsenstalling, verbeterd veiligheidsgevoel ...
- ❖ Een wenselijkheidsonderzoek naar **laatavondvervoer** met De Lijn op vrijdag- en zaterdagavond naar de deelgemeenten bij alle bevolkingsgroepen, ook zeker onder de jeugd, dringt zich op.
- ❖ Een ruimtelijke ordening waarin men ruimte voorziet voor stappers en trappers, groen en fijne **speel- en ontmoetingsplekken**. Deze plekken zijn duidelijk herkenbaar voor kinderen en jongeren, maar dienen ook passerende weggebruikers attent te maken op hun functie. Doorgaand verkeer wordt geweerd uit stads en dorpscentra.
- ❖ Verdere realisatie van **stadsrandbossen, speelbossen en andere groene speelplekken** in een wijde verspreiding doorheen de stad, ook bv. de speelplaats.
- ❖ Een geïntegreerd beleid van **cultuur, uitgaansgelegenheid en toerisme** gericht op **jongeren**, zowel voor jongeren uit de stad zelf als van ver daarbuiten, met aandacht voor de stadsidentiteit.
- ❖ Waardering voor de inspanningen van de **jeugd(werkinitiatieven)** in een financiële tegemoetkoming en met advies door regelmatig geëvalueerde beroepskrachten.

A. Algemeen

1. Belang van de jeugd

Binnen Groot Sint-Niklaas vormen jongeren een substantieel onderdeel van het totale bevolkingsaantal van 76.898 mensen:

- ❖ 21,4 % zijn kinderen en jongeren van 0 – 17 j
- ❖ 12,2 % zijn jong volwassenen van 18 – 24 j
- ❖ het aandeel jeugd (0-26j) in de totale bevolking schommelt dus rond 35 %

Met zijn tal aan jeugdwerkinitiatieven zoals jeugdbewegingen, jeugdhuizen, speelpleinwerking en gespecialiseerde jeugdverenigingen kunnen we Groot Sint-Niklaas echt wel een jeugdige stad noemen. Een groot aandeel van de jongeren kan zich lid noemen van een jeugdwerkinitiatief, of dit nu een van de 30 jeugdbewegingen, 6 speelpleinen, 5 jeugdhuizen of 18 gespecialiseerde jeugdverenigingen is. Vb.

- ❖ 3.370 jongeren zijn lid bij een van de 30 jeugdbewegingen (12,5 % van de jongeren of 4,4 % van de totale bevolking)
- ❖ 1336 jongeren kan je vinden tijdens een van de 6 speelpleinwerking (5,0 % van de jongeren of 1,7% van de totale bevolking)

(Cijfers in deze paragraaf werden verkregen uit data van subsidiedossiers werkjaar 2017-2018 via JOS vzw).

Doorgaans bereiken wij als jeugdraad deze groepen vrij gemakkelijk. Dit memorandum vertegenwoordigt de hele jeugd, ook al is ongeveer 75 % van de jongeren in Groot Sint-Niklaas (nog) niet georganiseerd. De stem van de georganiseerde jongeren klinkt meestal luider, maar onderstaande punten doelen wel degelijk op het algemene belang in de breedste zin van het woord, en niet enkel op dat van de luidste stem.

2. Financiën

Gezien de omvang van de groep 'jeugd' in het bevolkingsaantal pleiten wij dan ook voor een eerlijke weerspiegeling in het beleid en stadsuitgaven voor het aandeel voor jeugd in de totale bevolking, met waardering voor de inspanningen van de jeugd(werkinitiatieven) in een financiële tegemoetkoming. Graag zien we velen van onze opmerkingen en verzuchtingen beantwoord bij de opmaak van het meerjarenplan. In de inleiding stipten we al eens onze prioritaire actiepunten aan, die we zeker gebudgetteerd willen zien.

B. Beslissingsdomeinen

Onderstaand worden 15 beslissingsdomeinen weergegeven waar kinderen en jongeren rechtstreeks of onrechtstreeks mee in aanraking komen. Deze worden in alfabetische volgorde weergegeven, niet volgens belang.

1. Cultuur

Het huidige cultuuraanbod binnen Groot Sint-Niklaas richt zich vooral naar volwassenen, het jeugdcultuuraanbod kan best nog vergroten. Een Sinterklaasmuseum of stadsmuseum dat zich richt op kinderen kan een aantrekkingspool worden, perfect aanvullend op het huidige culturele aanbod.

Ook de aantrekkelijkheid van bestaande musea kan beter, bv. door een grotere focus op interactiviteit op kindermaat.

We pleiten er ook voor jongeren korting te geven op cultuurevenementen door middel van een 10 beurten kaart gekoppeld aan prijzen, het aanbieden van cultuurcheques of een speciaal jongerentarieef (ctr. Gentse musea 1 euro). In ieder geval dient alvast een bekendmakingscampagne onder jongeren zich aan die meteen ook het imago afstoft, gezien de steeds dalende aantallen scholieren die de musea nog in de vrije tijd bezoekt.

2. Dienstverlening

Jongeren verkiezen vaak een directe en online dienstverlening. We vragen dan ook om het digitaal loket verder gebruiksvriendelijk uit te bouwen. Bovendien kan het jongerenportaal op de stadswebsite (<https://jeugd.sint-niklaas.be>) best wel een oprissingsbeurt krijgen. Ook dient men de gegeven informatie up-to-date te houden (vb. aanvraagformulieren in laatste versie). Positief is dat de stad zich reeds profileert op sociale media (denk aan facebook), echter vaker met informatie die voor de jongere niet echt aantrekkelijk of relevant is. Hier kan ook meer uit gehaald worden, eventueel met een door de jeugddienst/ communicatiedienst verzorgde jongerenpagina.

Onderlinge communicatie tussen verschillende stadsdiensten kan nog geoptimaliseerd worden, zodat informatie vlot van dienst tot dienst wordt doorgegeven (bv. bij organiseren van evenementen).

3. Groen

Voor alle jongeren en kinderen in Groot Sint-Niklaas is het belangrijk dat er voldaan kan worden aan voldoende groenzones, maar ook echte (speel)bossen. Daarom pleiten we voor de verdere uitbreiding van het noordelijke stadsrandbos en de creatie van speelbossen in elke deelgemeente. We hopen dat het RUP "Ter Beke" in Sinaai wordt gerealiseerd zoals gepland, met functies als groenzone, speelruimte, ontmoetingsplaats...

Tevens herhalen we graag onze ijver tot het openstellen van beschikbare (vaak privé) bos- en groenzones voor spelende kinderen en jongeren, zij het permanent door aankoop of in onderling overleg met de eigenaars (bv. op afspraak voor jeugdverenigingen, mogelijk met voorwaarden tot onderhoud) waarin de stad als bemiddelaar kan optreden.

Verder willen we er op aandringen dat bij realisaties van nieuwe groenpartijen (bv. in nieuwe verkavelingen) er getracht moet worden naar een evenwicht in groenzones en groene (avontuurlijke) speelruimte.

4. Inspraak en participatie

In 2014 ontving Sint-Niklaas het label kindvriendelijke stad omdat hun inspanningen zo veel mogelijk voldeden aan de noden en rechten van kinderen. Hierbij werden ze ook geloofd om alle participatieacties die men trof. Stadsbestuur en schepenen beloofden bij de uitreiking van het label dat Sint-Niklaas steeds kindvriendelijk zal handelen, denken en plannen. We merken dat bij inrichtingen van de nieuwe woonwijken in Groot Sint-Niklaas zelf steeds participatietrajecten worden gestart en dat de jeugdraad steeds wordt ingeschakeld bij de grotere thema's, waarvoor een pluim. Ook de recente grootschalige bevraging 'Baas in de stad', om een echte barometer van het jongeren en kinderwelzijn binnen de stad op te maken, was een prachtig initiatief.

De jeugdraad ziet echter voor zichzelf nog mogelijkheden tot een actievere rol die mee stuurt in participatieprojecten in plaats van achteraf bij te sturen. Ook de focus ligt vaak op het bevragen via publieke evenementen, terwijl men minder een persoonlijke aanpak hanteert (bv. ludieke actie die de jongere aanspreekt en zorgt voor dialoog OF rechtstreeks contact zoeken via sociale media). Bovendien hebben we ook moeten vaststellen dat de jeugd (en nog vaker kinderen) uit de deelgemeenten net iets minder vaak worden bereikt als het gaat om grotere projecten.

Wij hopen dat we in de toekomst kunnen kijken naar een steeds transparantere (met voldoende terugkoppeling) en voldoende gerichte (sessie voor enkel jeugd/ kinderen) en uitgebreide (alle gebruikers, ook deze zonder standplaats op de site en ook kinderen zelf) inspraakmogelijkheid.

5. Jeugdverenigingen

Voor jeugdbewegingen blijft hun eigen jeugdlokaal met bijhorend speelterrein zeer belangrijk. Er moet tevens gezorgd worden voor een goede ondersteuning bij het onderhoud van hun lokaal en speelterrein, en voor een veilige omgeving aan deze lokalen, zodat kinderen en jongeren er zonder problemen zelf geraken of door de ouders gebracht kunnen worden.

Ook voor jeugthuizen is ruimte een belangrijke factor. Niet enkel een gezellige instuif, maar ook een zaaltje geschikt voor een kleinere fuif (eventueel ook af te huren voor bv. privéverjaardagsfeestje) naast een grote zaal, is wenselijk. We zien in de jeugthuizen een ideaal platform in de voorziening van betaalbare en kwalitatieve repetitieruimten, voorzien van de nodige aankleding, en dit voor verschillende culturele takken. We hopen dat de aanbouw van het ontmoetingscentrum met ruimte voor JOC De Galjaar (Belsele) zo snel mogelijk wordt gerealiseerd zoals gepland en met blijvende inspraak van de jongeren, met een even mooie samenwerking als bij de bouw van OC Troelant (Sinaai). Inhoudelijk hopen we dat vanuit de stad via bv. JOS vzw voldoende steun en advies kan geleverd worden om steeds weer een vernieuwend en divers programma te realiseren voor en door de jongeren waarin er ruimte is om te experimenteren en nieuwe dingen te lanceren.

De speelpleinen dienen zeker ondersteund te blijven, daar dit een belangrijk instrument is voor laagdrempelige jongerenactiviteit in de zomervakantie (en soms ook in de paasvakantie) met een goed draaiende en kwalitatieve werking. Zij bereiken ook een groep niet georganiseerde jongeren die ze laten proeven van georganiseerde activiteiten, wat eventueel andere verenigingen op termijn ten

goede kan komen. Vaak kampen speelpleinen met een nijpend plaatsgebrek. Ook het vinden van geëngageerde animatoren blijkt niet altijd zo eenvoudig: een hogere vrijwilligersvergoeding kan dit wel aantrekkelijker maken tijdens animatorenwerving.

Gespecialiseerde jeugdverenigingen hebben een geheel eigen karakter en identiteit, dat een heel divers en vaak ook individueel publiek aantrekt. Wij hopen dat ook zij gepaste ondersteuning kunnen ontvangen bij JOS vzw, eventueel aangevuld met tijdelijke bijkomende expertise door externe beroepskrachten.

6. Ondernemen

Ondernemen is niet een van de kerntaken van een stadbestuur, maar een stad kan er wel baat bij hebben om leuke, interessante en hippe winkeltjes van jonge starters aan te trekken. Hiertoe zien de jongeren graag een online ondernemersloket waar men met zijn vragen terecht kan en de mogelijkheid om goedkoop en relatief eenvoudig pop-ups te creëren waarin het ondernemingsplan aan de realiteit getoetst kan worden. De stad zou inzake pop-ups soepeler in reglementering en vergunning kunnen zijn, en/of zelfs panden ter beschikking stellen (denk aan Reinaert galerij als een mogelijk incubator voor vernieuwende ideeën). Ook een samenwerking van de stad en hogescholen met een ondernemingsrichting (vb. Artevelde, KdG ...) of het bieden van startup leningen aan lage rentes zouden een extra duwtje in de rug kunnen betekenen voor de vestiging van nieuwe initiatieven in de stad.

De lage overlevingsgraad van bedrijven in de stad (5 jaar na oprichting nog actief) van slechts 61,4 % (2015) roept vragen op over het ondernemersbeleid in de stad en ondersteunt onze vraag naar meer begeleiding voor jonge starters.

Ook wanneer jongeren binnen de stad een evenement willen organiseren, kan de stad naast de reeds beschikbare mogelijkheid tot aanvragen van een projectsubsidie ook nog ondersteunen aan de hand van informatieverstrekking rond bv. een gebundelde contactenlijst van verantwoordelijken binnen stad/brandweer/politie, andere verenigingen (samenwerking) ... zodat men vlot bij de juiste mensen terecht komt met vragen.

7. Onderwijs

We blijven pleiten voor het behoud en ondersteuning van een goed lokaal basisonderwijs met verschillende wijkafdelingen. We vragen de stad verder te investeren in een veilige, gezonde en aangename schoolomgeving, waarbij ook gedacht kan worden aan 'groene speelplaatsen'. Ook aanhoudende aandacht voor OKAN-werking is wenselijk. Onderlinge samenwerkingen/uitwisselingen onder de verschillende middelbare scholen kunnen een meerwaarde bieden.

Er blijft een zeer grote vraag naar kwalitatieve externe bijlesinitiatieven. De stad zou hierin een impuls kunnen geven met bv. het ter beschikking stellen van lokalen na schooltijd, actief op zoek te gaan naar vrijwilligers, initiatieven goed te ondersteunen of door bestaande organisaties (zoals vzw Meridiaan of Bonangana) (verder) te subsidiëren.

Ook een voldoende en divers aanbod in de plaatselijke afdeling van het kunstonderwijs, vooral voor de jongste kinderen, is een must.

De stad zou verder ook kunnen mediëren in een samenwerking tussen het onderwijs en speelpleinen/jeugdverenigingen in het gebruik van gemeenschappelijke ruimten (bv. sanitair, refter, speelplaats).

Ook voor de tewerkstelling van jonge leerkrachten in eigen stad merkt men een probleem op. Wij gaan resoluut voor een bewustmaking bij scholen van de voordelen van een streekgebonden leerkracht.

8. Openbare/ open ruimtes

Bij realisaties van (ver)nieuw(d)e openbare ruimtes (bv. in nieuwe verkavelingen) moet er getracht worden een rustgevend groen en dorps karakter uit te stralen, zelfs midden in de stad. Hierbij mag er ook ruimte zijn voor groene (avontuurlijke) speelruimte en uitnodigende hangplekken. Ruimte voorzien voor (kleinere) kinderen mag aantrekkelijk en in duidelijke felle kleuren aanduiden dat dit een plek is voor hen. Dit zal ook een positief signaal geven naar andere gebruikers dat spelen hier wenselijk is ('zure buur' tegengaan) en voor weggebruikers rondom deze openbare ruimte aanduiden dat hier duidelijk kinderen worden verwacht en aandachtigheid vereist is. Nog beter is de omgeving van speelpleintjes autoluw te maken.

Er is ook een sterke nood aan speel-/hangplekken in de stad. De stadsmonitor mat dat 68,9 % van de jongeren tussen 12 en 18 jaar wel nog een open jeugdruimte kan vinden op loopafstand van thuis, maar slechts 66,9 % heeft in de buurt ook een overdekte hangplek. Bij kinderen onder de 12 jaar zakt dit cijfer voor speelruimte op loopafstand zelfs tot 62,1%, met een grote ontevredenheid over de veiligheid van het spelen in eigen buurt (amper 39,3% kan dit nog veilig doen).

De verbinding van deze openbare ruimte met thuis, de school en andere 'kinderplekken' (sport- of jeugdverenigingen, bibliotheek, kunstacademie...) dient op een veilige manier gemaakt te kunnen worden. Meer ruchtbaarheid geven aan het speelweefselplan en verder onderzoek hiernaar in de deelgemeenten dient voorzien te worden.

De Grote Markt wordt als open ruimte vaak als kaal, ongezellig en leeg aanvoeld. Een opwaardering tot een groen, gezellig en uitnodigend plein zou weer een kloppend hart voor de stad creëren, zoals de gezellige dorpspleinen in de deelgemeenten. In het algemeen vonden slechts 45,1% van de inwoners Sint-Niklaas volgens de Stadsmonitor dat de straten, pleinen, parken, monumenten en gebouwen een mooie uitstraling hebben.

Het Stationsplein wordt momenteel als openbare ruimte nog onderbenut. Met een klein aantal aanpassingen (gelijktrekken) zou men van de esplanade enkel geschikt voor flaneren en ontmoeten een nieuw gezellig evenementenplein kunnen creëren waar kleinere initiatieven die 'verdrinken' op de Grote Markt een plaats kunnen vinden. De uitstekende bereikbaarheid (met fiets, openbaar vervoer en zelfs auto) en kleinschaligheid zijn troeven voor een evenement gericht op gezelligheid (type concert, dansinitiaties, pop-up bar) en deze impuls kan de buurt aantrekkelijker maken en weer opwaarderen.

9. Ruimtelijke ordening

Bij elk nieuw voorstel tot wijzigingen in de ruimtelijke ordening, dient men steeds kinderen en jongeren in het achterhoofd te houden. Deze bevolkingsgroep is met zijn intrinsieke kwetsbaarheid en vaak (nog) ongehoorde stem bij zulke thema's bijzonder ondervertegenwoordigd. Naar onze mening zou men steeds expliciet moeten verwijzen naar de aanwezigheid van kinderen en jongeren

bij de verantwoording van een nieuw voorstel. Hiertoe moet actief opgeroepen worden bij studie bureaus om hiermee rekening te houden en indien mogelijk ook participaties van deze bevolkingsgroep mee op te nemen.

Voldoende aandacht voor de stappers en trappers én veilig en toegankelijk openbaar vervoer zijn prioriteit, zeker voor een kind of jongere.

Verder pleiten we er voor om algemeen doorgaand verkeer zo veel mogelijk te weren uit stads- en dorpskernen. De omgeving van speelpleintjes dient zoveel mogelijk autoluw gemaakt te worden.

Jeugdbewegingen en speelpleinen dienen steeds vlot bereikbaar te zijn ook met gemotoriseerde voertuigen, zeker voor hulpdiensten (ook de minder evidente vrachtwagens van de brandweer).

10. Sportinfrastructuur

Ook de ondersteuning van sportclubs dient verder gezet te worden, met minimaal het behoud en vernieuwing van het bestaande aanbod aan sportaccommodaties en terreinen. Investeringsdienen zich aan, gezien slechts 36,4 % van de ondervraagden in de Stadsmonitor tevreden is over de sport- en recreatievoorzieningen. Het betrekken van bestaande sportverenigingen bij de uitbouw van het aanbod en hen stimuleren om samen te werken (vb. organisatie schoolspordagen, sportstages) kan een meerwaarde bieden. Toch vinden we dat de stad subsidiëring meer gericht mag dirigeren naar de uitbouw van sportactiviteiten voor kinderen en jongeren.

Met de komst van het vernieuwde sport- en vrijetijdspark rondom de Witte Molen creëerde het stadsbestuur reeds een mooie combinatie met een grote aantrekkingskracht voor jong en oud. Specifiek voor dit terrein zien we (naar het voorbeeld van bv. Stekene) een toekomst als sport- en jongerencultuurcentrum met een nog grotere variëteit aan sportverenigingen, gecombineerd met jeugdwerk (los initiatief zoals in de Kroontjeswijk of speelpleinwerking) en ook mogelijkheden tot bv. repetitiekoten of bijkomende graffitimuur.

Sinbad is een gedegen zwembad, maar weinig aantrekkelijk voor waterpret. De watertemperatuur is vaak onaangenaam koud. Een glijbaan, springplank, muziek tijdens het zwemmen, sauna of hammam kunnen op korte termijn een vernieuwing bieden. Op langere termijn is er vraag naar een recreatiebad.

Stad Sint-Niklaas mag ook uitpakken met sport als een toeristische troef. Met de fusie tot KQRS Waasland-SK Beveren, ligt de nadruk vaak op Beveren waar de ploeg als eersteklasser zijn thuisbasis heeft, maar we mogen trots zijn dat de jeugd- en vrouwenploegen in Sint-Niklaas huizen. Ook ons verleden met een grote wielervedstrijd als 'De Ronde van Vlaanderen' mag in de verf gezet worden, en misschien kan de stad wel opnieuw als vertrekpunt dienen.

11. Stadsidentiteit

De inwoners zijn te weinig trots op hun stad, zelfs na de viering van 800 jaar Sint-Niklaas. In 2017 gaf slechts 55,1 % van de bevolking aan fier te zijn op Sint-Niklaas (het laagste cijfer in 10 jaar), maar onder jongeren is dit duidelijk nog lager. Frisse en hippe stadsbranding met meer aandacht aan Reinaert De Vos en de ballons met een brede kijk doorgetrokken, ook in de deelgemeenten, kan de stad haar identiteit weer terug geven waarmee de bevolking zich opnieuw kan identificeren. Oude tradities en folklore verdienen hun plekje in de spotlight, en sommigen zouden kunnen herleven (bv.

bloemencorso). Initiatieven op maat (kinderen, jongeren, maar ook volwassenen en zelfs ouderen in samenwerking met cultuurcentra, musea, maar ook scholen en rusthuizen) om deze iconen te (her)ontdekken kunnen bijdragen aan de hernieuwde trots.

De Grote Markt dient opnieuw het kloppende hart van de stad te worden, ook buiten de georganiseerde evenementen om: meer groen en gezellige uitnodigende ontmoetingshoekjes in plaats van een kale saaie lege ruimte.

12. Toerisme

Het is aan de dienst toerisme om in samenwerking met de dienst cultuur en met het oog op de stadsidentiteit, Sint-Niklaas weer als frisse bruisende stad neer te zetten, zonder het verleden te vergeten. We dringen er op aan om het imago naar jongeren toe sterk op te poetsen. Behalve op vrijdagavond onmiddellijk na schooltijd, vinden jongeren weinig hun gading in het huidige aanbod in het uitgaansleven. En het weinige dat er is, wordt door jongeren zelf georganiseerd door tal van jeugdverenigingen. Zowel het aanbod als gebruiksvriendelijkheid van methoden om dit aanbod te ontdekken (bv. Uit in Sint-Niklaas) zijn ronduit ontoereikend en dienen aangepakt te worden.

Ook het ontbrekende laatavond vervoer met De Lijn zorgt voor een mindere aantrekkelijkheid. Dit lijkt ons werk voor de dienst toerisme om een grootschalig onderzoek uit te voeren (eventueel in samenspraak met de jeugdraad).

Het toerisme binnen de deelgemeenten mag best gericht worden op het landelijke karakter, met wandel- en fietstochten op nummer 1. Voor jongeren is dit momenteel nog niet zo aantrekkelijk, misschien is hier ruimte voor een uitbreiding naar een kinderzoektocht of iets dergelijks rond Sint-Niklase folklore.

Promotionele acties van de dienst toerisme dient zich niet enkel buiten de stad te richten, maar ook naar de eigen bevolking.

13. Verkeersveiligheid/ Mobiliteit

Kinderen en jongeren blijven een zwakke weggebruiker in hun verplaatsingen van en naar school: 7,5 % komt te voet, 34,3 % neemt de fiets en 49,1 % neemt het openbaar vervoer als hoofdvervoersmiddel. In de Stadsmonitor bleek ook dat meer aandacht naar de zwakke weggebruiker wenselijk is. Iets meer dan de helft van de volwassenen vindt het veilig om zich met de fiets dooreen de stad te begeven (53,7 % in eigen buurt, 55,9 % in het centrum), maar voor kinderen jonger dan 12 j vindt men het eerder om gevaarlijk zelfstandig door de stad te fietsen (33,1 % acht het veilig genoeg). 51 % van de bevolking vindt de fietspaden voldoende onderhouden en amper 27,2 % vindt een fietsenstalling om de hoek.

Op 4 juli 2017 bezorgde de jeugdraad een lijvig advies aan het stadsbestuur met de titel 'Jongeren en mobiliteit' als zeer gefundeerd antwoord op de goedkeuring van het mobiliteitsplan in april 2015. Voor de volledige informatie rond dit thema verwijzen we graag naar dit document en zullen hier slechts de hoofdpunten weergeven.

Jongeren en mobiliteit:

In april 2015 werd het ambitieuze mobiliteitsplan door de gemeenteraad goedgekeurd. In ons advies van december 2014 beaamden we enthousiast de doelstellingen van het mobiliteitsplan, mits een aantal opmerkingen. In de loop van 2016 hielden we met de jeugdraad een aantal participatiemomenten betreft mobiliteit in de stad: een bevraging aan het station in februari, een ludiek actiemoment rond laatavond vervoer in maart, tijdens slotmoment 9100 toeren in april, de autoloze zondag in september en meermaals bij onze leden van de Algemene Vergadering in workshops. Uiteindelijk hebben we een hele boterham verzuchtingen verzameld, telkens zeer afhankelijk van de dagelijkse route van de individuele jongeren. Na een informatierijk overleg met de mobiliteitsdienst, kunnen we de diverse problematieken binnen het kader van de werkthema's van deze dienst situeren. Graag geven wij u een overzicht van de gemene deler van onze acties gesorteerd in de pijlers openbaar vervoer, algemene mobiliteit en knelpunten voor jongeren.

1. Openbaar vervoer

De jongeren geven aan dat ze over het algemeen tevreden zijn over de beschikbare busverbindingen vanuit de deelgemeenten en omliggende gemeenten. Echter op vrijdag- en zaterdagavond blijkt de bus geen optie om laat huiswaarts te keren. We verstaan onder "laat" na 22u. Het lijkt ons niet nodig nachtvervoer in te voeren, wel laatavond vervoer tot 24u. Zo kunnen de jongeren uit omliggende gemeenten nog genieten van een film of een etentje in de stad. Dit lijkt ons geen extreme vraag, en zeker het onderzoeken waard.

Naar ons aanvoelen overstijgt dit thema de doelgroep van onze bevragingen, nl. de jongeren. We vragen dan ook met aandrang een brede en kwalitatieve enquête te houden bij de gehele bevolking over hun behoefte aan openbaar vervoer. Samen met frequentiemetingen kan hiermee het busvervoer verder geoptimaliseerd worden.

We vernamen daarnaast ook dat de stad wenst te werken met een systeem van taxicheques om minder frequent gebruikte buslijnen te vervangen door taxigebruik. Wij hopen dat deze cheques dan ook niet enkel ter beschikking zullen gesteld worden van ouderen of mindervaliden, maar er ook wordt gedacht aan de jongeren uit de deelgemeenten.

2. Algemene mobiliteit

Het mobiliteitsplan steunde op de invoering van een nieuw wijkcirculatieplan. We kijken uit naar de resultaten van testperiode en moedigen aan dat dit gefaseerd zal worden uitgevoerd.

Schoolomgevingen

In schoolomgevingen merken we dat het afzetten en ophalen van schoolgaande kinderen een enorme druk zet op het verkeer. De drukte in het dorp piekt dan ook niet toevallig net voor en na schooltijd. Het lijkt ons dan ook interessant om van de Dries een soort 'kiss & ride' zone te maken, waar ouders hun kinderen veilig kunnen afzetten. Het laatste stukje naar de schoolpoort kan dan te voet afgelegd worden, mits een goed toezicht van een gemachtigde opzichter/ politieagent aan oversteekplaatsen. De veiligere schoolomgeving stimuleert dan weer het 'stappen of trappen' als hoofdvervoersmodaliteit in plaats van de auto.

Ondersteunende maatregelen fietser

Jongeren zijn over het algemeen tevreden als het aankomt op fietsen in de stad, mits een aantal aanpassingen worden doorgevoerd. We kregen de geplande fietsacties door van de mobiliteitsdienst. Het plaatsen van fietslichtjes-automaten vinden we bijvoorbeeld een zeer goed idee, ter promotie van veilig fietsverkeer. We denken dat dan deze best op een aantal strategische locaties worden geplaatst, namelijk aan het station van Sint-Niklaas, het Apostelplein, centrum Nieuwkerken, centrum en station Sinaai, centrum Belsele. Zo kunnen jongeren die zich onvoorzien nog laat op de baan begeven toch zonder moeite zich van verlichting voorzien. Deze kunnen nog uitgebreid worden met fietsherstelpalen en automaten met regenponcho's.

3. Knelpunten volgens jongeren

In het uitgebreide advies werden een opsomming gegeven van knelpunten die regelmatig weerkeerden tijdens de verscheidene bevestigingen onder de jongeren, aangevuld met mogelijke oplossingen door diezelfde jongeren aangebracht en onderverdeeld naar gelang de complexiteit van deze oplossingen.

Eenvoudige ingrepen vb. spiegel plaatsen, wegverhoging, plaatsen van extra verlichting, herstel van fiets- en voetpaden, uitbreiding van fietsstallingen of het beter afstellen van verkeerslichten, zouden op heel korte termijn een snelle verbetering voor meeste zwakke weggebruikers kunnen betekenen, zowel in binnenstad, op verbindingswegen als in deelgemeenten.

Mentaliteitsveranderingen rond snelheidsproblematieken, buurtinrichtingen die doorgaand verkeer weren of onvermijdelijke drukke kruispunten vergen een iets doordachtere aanpak. Ook de veiligheid rondom schoolpoorten net voor en na schooltijd waar een kluwen van voetgangers en fietsers, maar ook parkerende en weer vertrekkende auto's zorgt vaak voor problemen. Een derde type knelpunten vraagt om een complexer antwoord, waar meer studie voor nodig is. Een van de meest genoemde problematieken is de veiligheid van fietsers (en voetgangers) op de rotonde op de N70 ter hoogte van Sinbad, een vraagstuk waar stad en provincie samen tot een oplossing dienen te komen. Ook het veiligheidsgevoel van fietsers op de fietssnelwegen en wegeels bij valavond en nacht laat te wensen over. Fietsers die naar de deel- of omliggende gemeenten rijden, nemen bij valavond eerder een drukker autobaan dan een goed ingerichte fietswegel, omwille van het veiligheidsargument. Gezien het veiligheidsgevoel bij nacht niet evident is om te verhogen, vinden we het belangrijk dat ook op N70, N403 en andere grotere wegen de fietser een kwalitatief fietspad heeft. Een samenwerking tussen stad, provincie en buurgemeenten is aangewezen.

14. Wonen

We hopen dat het in de toekomst mogelijk (lees: vooral betaalbaar) blijft om als jongere of jong koppel zich in groot Sint-Niklaas te vestigen: met een gemiddelde huizenprijs van 205 583 euro, een bedrag dat de laatste jaren nog blijft stijgen en 209 euro/m² (vergelijk met Aalst: 158 euro/m²) is het diep in de buidel tasten. Door de goede ligging centraal tussen Antwerpen en Gent en met een vlotte treinverbinding naar Brussel is er ook veel interesse van mensen van buitenaf, waardoor het steeds moeilijker is om een eigen plekje te bekomen, niet ver van ouders en vrienden, zonder hulp van (groot)ouders. Hoe dit in praktijk aangepakt kan worden door de stad is ons nog onduidelijk, maar we geven dit graag mee.

Alternatieve vormen van wonen, zoals co-housing of het fenomeen van ‘tiny houses’, winnen aan populariteit, maar zijn veelal nog onbekend. De stad kan een rol spelen in het faciliteren van deze woonvormen en het verstrekken van informatie hier rond.

We pleiten ook om als kernidee ‘veilig fietsen tot aan elke voordeur’ te nemen. Op deze manier heeft elke burger het gevoel in een verkeersveilige, rustige gezonde omgeving te wonen en wordt dit op termijn ook echt bewaarheid omdat men sneller geneigd is om de fiets te nemen voor kortere verplaatsingen.

15. Zorg voor alles en iedereen

Op vlak van eerstelijnszorg pleiten we voor het inzetten op EHBO kennis bij jongeren, eventueel via jeugdverenigingen of scholen. Ook de installatie van meer EAD’s in de openbare ruimte, met een duidelijke aanduiding waar ze te vinden en gevolgd door een campagne rond het gebruik hiervan, kan van groot nut zijn. Wegenwerken en omleidingen dienen gecommuniceerd te worden aan de hulpdiensten (prioritair ambulances), om zo geen levensbelangrijke tijd te verspillen.

We hopen dat het nieuwe bestuur in de opmaak van budgetten ondersteuning van welzijnsorganisaties zeker niet terugschroeft. Op vlak van psychologische hulpverlening gericht naar jongeren, merken we dat de doelgroep niet of nauwelijks toegang vindt tot hulp bij OCMW en gespecialiseerde organisaties. Dit noopt op een campagne rond sensibilisering en gerichte informatieverstrekking ‘wie wat waar?’. Vroegtijdig dit probleem aanpakken op preventieve en ambulante manier, kan hopelijk op termijn de druk op geestelijke gezondheidscentra wat wegnemen waar men nu al met een gemiddelde van 22 dagen wachttijd kampt (2016, jongeren en volwassenen).

Kwaliteitsvolle kinderopvang schiet nog steeds te kort in Groot Sint-Niklaas. Slechts voor 37,05% van de baby’s en peuters kan een opvangplaats voorzien worden. In de stadsmonitor geeft dan ook slechts 53,9 % aan de kinderopvang voldoende te vinden. We pleiten voor een optimalisatie van de buurtgerichte buitenschoolse opvang. Voor dagopvang moet er blijvend gezocht worden naar gemotiveerde onthaalmoeders, die vanuit de stad ondersteund worden. Het tekort aan plaatsen in een stedelijke kinderdagverblijf (zowel in binnenstad als deelgemeenten), zorgt voor de noodzaak te ondersteunen waar mogelijk in het betaalbaar houden van private initiatieven, vooral voor kwetsbare gezinnen.

Ook het aantal plaatsen in rusthuizen is beperkt (met 99 plaatsen per 1000 65-plussers). Met het oog op de groeiende vergrijzing en de nu al overvolle wachtlijsten, dringt een uitbreiding van de beschikbare plaatsen zich op, ten einde de jongeren van vandaag – en dus activen van morgen – te ontlasten.

C. Ondersteuning, bestuur en adviesraad

Allereerst pleiten we voor het (her)openen van het kerntakendebat in het kader van de optimalisatie van de uitvoering van het (jeugd)beleid.

De werking van de jeugddienst is onlosmakelijk verbonden met een correcte uitvoering van het jeugdbeleidsplan, waarbij permanente evaluatie van het takenpakket van primordiaal belang is. Een deel van het takenpakket van zowel jeugddienst als van jeugdraad werden echter overgenomen door nieuwe speler JOS vzw als een permanente ondersteuner van en link tussen jeugdverenigingen en stadsbestuur aangaande jeugdbeleid voor georganiseerde jeugd. Ook hier dient een permanente evaluatie van het takenpakket zich aan. Overleg en (her)oriëntering is aan de orde om een vlotte samenwerking binnen het vierkant jeugddienst- jeugdraad JOS vzw-schepen van jeugd te garanderen. Wij vragen om hier op korte termijn dan ook ruimte voor te maken.

Daarnaast pleiten wij voor:

- ❖ een behoud van de stedelijke jeugdraad en deeljeugdramen. Indien wenselijk kan de werkingsvorm aangepast worden, maar dit in onderling overleg en met onderbouwde aanpak waarin ruimte is voor uitgebreide testperiodes.
- ❖ een maximale betrokkenheid van de jeugd bij elk project dat direct of zijdelings de jeugd aanbelangt. De jeugd en jeugdraad willen inbreng hebben of advies kunnen geven vanaf de opmaak van de plannen. Jeugdparticipatie wint aan belang bij het stadsbestuur in diverse initiatieven, doch mist een rol voor de jeugdraad in het actief sturen in plaats van bijsturen.
- ❖ een goede en correcte aansturing en beoordeling door de stad van convenanten en (interne en externe) beroepskrachten via het gebruik van KPI's, het verzilveren van competenties, het opmaken van functiebeschrijvingen ...
- ❖ het uitwerken van een door het middenveld gestuurd meerjarenactieplan kindvriendelijkheid met externe accreditatie ter bestendiging van het label 'kindvriendelijke stad'.
- ❖ evaluatie en aanscherping van het digitale platform voor het online indienen van subsidiedossiers.